יכול אני לבעול כמה בעילות בלא דם או דלמא (ב) דשמואל לא שביקא? אמר להו דשמואל לא שביקא *והיישינן שמא באמבטי עיברה, והאמר שמואל *כל שבבת זרע שאינו יורה כחץ אינו מזרעת? (ג) מעיקרא נמי יורה כחץ הוה. ת"ר [*מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה בהר הבית וראהו בן זומא ולא עמד מלפניו, אמר לו מאין ולאין בן זומא, אמר לו צופה הייתי בין מים העליונים למים התחתונים ואין בין זה לזה אלא שלש אצבעות בלבד שנאמר °ורוח אלהים מרחפת על פני המים" כיונה שמרחפת על הביצה ואינה נוגעת, אמר להן רבי יהושע לתלמידיו עדיין בן זומא מבחוץ מכדי "ורוח אלהים מרחפת על פני המים" °ויהי מבדיל בין מים למים] וכמה? אמר רב אחא בר יעקב כמלא נימא ורבנן אמרי כי גודא דגמלא, מר זוטרא ואיתימא רב אסי אמר כתרי גלימי דפריסי אהדדי ואמרי לה כתרי כסי דסחיפי אהדדי; אחר קיצץ בנטיעות עליו הכתוב אומר °אל תתן את פיך לחטיא את בשרך. מאי היא? חזא מיטטרון דאתיהבא ליה רשותא, (ג) למיתב למיכתב זכוותא דישראל, אמר גמירא דלמעלה לא הוי *לא ישיבה ולא תחרות ולא עורף ולא עיפוי שמא חס ושלום ב' רשויות (ג) (דה) אפקוהו למיטטרון ומחיוהו שיתין פולסי דנורא, א"ל מ"ט כי חזיתיה לא קמת מקמיה, איתיהבא ליה רשותא למימחק זכוותא דאחר יצתה בת קול ואמרה °שובו בנים שובבים חוץ מאחר, (ל) אמר הואיל ואיטריד ההוא גברא מההוא עלמא ליפוק ליתהני בהאי עלמא נפק אחר לתרבות רעה (נפק) אשכח זונה תבעה אמרה ליה ולאו אלישע בן אבויה את (ה) עקר פוגלא ממישרא בשבת ויהב לה, אמרה-אחר הוא. שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה א"ל מאי דכתיב °גם את זה לעומת זה עשה האלהים" אמר לו כל מה שברא הקב"ה (ו) ברא כנגדו: ברא הרים ברא גבעות ברא ימים ברא נהרות, אמר לו: ר"ע רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא רשעים ברא גן עדן ברא גיהנם כל אחד ואחד יש לו ב' חלקים גן עדן ברא בגיהנם זכה צדיק נטל חלקו וחלק חברו בגן עדן נתחייב רשע נטל חלקו וחלק חברו בגיהנם, אמר רב משרשיא מאי קראה? נבי צדיקים כתיב °לכן בארצם משנה יירשו' נבי רשעים כתיב °ומשנה שברון שברם שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה מאי דכתיב °לא יערכנה זהב וזכוכית, וחמורתה כלי פז? אמר לו *אלו דברי תורה שקשין לקנותן ככלי זהב וכלי פז *ונוחין לאבדן ככלי זכוכית (ז) אמר לו: ר"ע רבך לא אמר כך אלא מה כלי זהב וכלי זכוכית (ח) אע"פ שנשברו יש להם תקנה, אף ת"ח אע"פ שסרח יש לו תקנה אמר לו אף אתה חזור בך, אמר לו (ט) כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר. ת"ר [מעשה באחר שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה רבי מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה מפיו (י) אמר לו: מאיר חזור לאחריך שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום שבת" א"ל אף אתה חזור בך, א"ל ולא כבר אמרתי לך כבר שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בנים שובבים חוץ מאחר] הקפיה עייליה לבי מדרשא א"ל לינוקא פסוק לי פסוקך אמר לו °אין שלום אמר ה' לרשעים" עייליה לבי כנישתא אחריתי א"ל לינוקא פסוק לי פסוקך אמר לו °כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני" עייליה לבי כנישתא אחריתי א"ל לינוקא

ומחיוהו שיתין פולסין. להודיע (כ) לו שאין יכולת למטטרון יותר מאחריו: שובו בנים שובבים. בירושלמי מפרש למה אירע לו כך ואיכא טפי מקלות שדוכה והיה הולך (נ) דובדי דברי תורה ואמר כל תלמיד דהוה ממי ליה הוה קטיל ולא עוד דהוה על לבים ועדת הוה ממי טלית קמיה סופרא ואמר מאן אלו עבדין הכא כו' כיון דהוו שמעין ליה שבקין ואזלין וקאמר ליה ר"מ מאי דכתיב ("וה' ביכך) את כל אשר לאיוב למשנה (איוב מב) ואמר לו שכפל לו ממונו והוא הביב שר"ע דרים ליה בזכות מלות ומעביר טובים ברך מרחשיתו ומייתי ליה טוב אחרית דבר מרחשיתו ודרים ליה ר"מ לאדם שהוליד בנים בילדותו ומתו ובזקנותו הוליד ונתקיימו ואמר לו ר"ע רבך לא כך דרש אלא טוב אחרית דבר שהוא טוב מרחשיתו [וכי] הוה המעשה אבויה אבי הוה מגדולי ירושלים וביום שבא למהולי קרא לכל גדולי ירושלים והושיבן בבית אחד ולר"ל ולר' יוסף במקום אחר מן דאלכלין ושמין שרין מעפחין ומרקדים אמרי עד דאלין עסקין בדילהו נעסוק בדילן יבאו ונתעסקו בדברי תורה ירדה אש מן השמים והקיפה אותן אמר לון דבויה אבא גברין מה באתם לשרוף ביתי אמרו לו ח"ו אלא יושבין היינו וחוזרין דברי תורה מהורה לגביאים ומגביאים לכתובים והיו הדברים שמחים כנתינתן מסיני לא בשם נתנו אמר הואיל וכך כתה של תורה אם יתקיים הבן הזה להורה אני מפריחו ולפי שלא היתה כונתו לשמים לפיכך לא נתקיימו בו ובמקום שיש בגמרא שלנו אהורי הפרגוד יש לשם מאחורי בית קדשי הקדשים עוד איתא התם שהיה רוכב ביום ר' ומייתי ההוא דפרק קמא דקדושין (דף לט:) שרלה (מ) אחד שנטל הבנים ושילה את האם וכי אייתי נפל ומת ולא היה דורש כר' יעקב כדמייתי התם ועוד איתא שרלה לשון רבי יהודה הנתמוס נתון בפי כל כלב והייט נבראת רבה הקדושין ורבי נהן אומר כשהיתה אמו מעוברת ממנו עברה לפני ע"ז והריחה מאותו המין ואוכלה והיה אותו המין (נ) *מזדעזע בגופה *כעכבה ולבסוף חלה מתגוללת ואמרו לו לר"מ רבך אבאים חזל גביה לבקרני' ול"ל חזור בך אמר לי הדרנא מתקבלין אמר ליה והכתיב (תהלים 5) תאבד אמרו עד דכא ותאמר שובו בני אדם בכה אלעזר ונפטר א"ר מאיר דומה שמתוך תשובה נפטר (ס) וכי מן [דקבריה] ירדה אש מן השמים ושרפה אותו וא"ל לר"מ הא קבר דרבך [לוקיד אתא] ונקא פרים גלימיה עליה ואמר ליני (פה) הלילה וגו' (רות ג) ליני פה בעולם הזה

דכיון דהוא למטטרון דאתיהבא ליה רשותא הדא שעתא למיתב למיכתב זכותא דישראל אמר נמירי דלמעלה באותו מקום אין שם ישיבה שמא שתי רשויות הן. יצתה בת קול ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאלישע אחר שנלגלי וידוע לפניו שאינו חוזר בתשובה שלמה לעולם. שאילו היה חוזר לא היה נפרד שאין הפרגוד נגעלת בפני בעלי תשובה מיד מחיות למטטרון שתין פולסי דנורא. ה"ו שיש עליו דין אלא להראות לאלישע שיש לו אדון שהוא עליו וזה שאמר אחר כשום ר' עקיבא כי רשע מתייסר בגיהנם חלקו וחלק הצדיק והצדיק זוכה בג"ע חלקו וחלק הרשע ואמרכה אקרא זה לכן בארצם משנה יירשו ומשנה שברון שברם. ר"א לאו דמסכא הן וקרא מדרש הוא ולא עיקר. מיהו אית לן למימר שהמחפיא את הרבים אינמספיקין בידו לעשות תשובה ועונו גדול מאד הוא ועליו ועל כיוצא בו נאמר ומשנה שברון

נוסא כלל (עיין סוף דאיב) אחר (אחרים אחרים) נוסא מה נעם לאחר להתקר (ספר לפא דקתני על אחר דקיצץ בנטיעות)

מבנה
שאלות טיטאל אחר את ר"מ לאחר ט"ג (אחר) לתרגמא רעה

תשובות על אחר לתשובתו על ר"מ:
רע"ל רבך לא אמר כך

[עיין רש"י דסנהדרין לח. ד"ה יש לסם כו']

כתרים של תכיסה

הגהות הב"ח

(א) גמ' אינו מזכעת דלמת מעיקרא נמי יוהה: (ב) שם דלמיכבת לייה לשותת הדא שעתא ביומת למיכב ולמיכתב זכוותא: (ג) שם שמת שמת הם ולנוס שמי רשויות יש בשמים מיד לאפקוהו: (ד) שם תון מאחר שידע כבודי ומרד כי אמר הואיל ואיטריד כו' לתרבות רעה אבכת כ"ל ותיבת נפק נמחק: (ה) שם בן אבויה את שמך יצא בכל אחיך עקר פוגלא: (ו) שם כל מה שברא הקב"ה בשבילו ברא בנגדו:

(ז) שם לאחרן כלי זכוכית ר"ב מ"א ל"ל ולא כן תניא *מלילין היה הספר עם הספר מלילין אלעזר בזכות תורתו: (ח) שם אמר לו ואלא כבר שמעתי: (ט) שם לתמוד תורה מפיו כיון שהגיע לתחום שבת אמר לו מאיר: (י) תוס' ד"ה ומחיוהו וכו' להודיע שאין לו יכולת יותר מאחריו כ"ל: (כ) ד"ה שובו וכו' ויש אומר רבי תורה ותמריגן כל תלמיד דהוה ממי ליה מבבת אתוריתא הוה קטיל ולא עוד אלא ד"ה כל וכו' קמי ספרא דהוה אמר מאן אלין יתבין עבדין הכא כו' וכיון דהוו שמעין כן הוון שבקין ליה ואזלון לון וקאמר ליה לרבי מאיר וכו' אבי עקיבא דרים ליה וה' בכך את איוב מלאתיתו בזכות מלות ומעבים טובים שהיו בים מרחשיתו ומייתי ליה טוב אחרית דבר וכו' אלא טוב אחרית דבר כשהוא טוב מרחשיתו וכו הוה המעשה אבויה אבי הוה מגדולי ירושלים היה וביום שבא למהולו אותו קרא וכו' אמר ר"מ לרבי יהושע עד דאלין עסקין וכו' נעסוק אתן בדידן וכו' אמר לון אבויה רבותי מה באתם לשרוף את ביתי אלא יושבין הייט וחוזרין בדברי תורה וכו' הדברים שמחים כנתינתן מסיני והיתה אש מלאך שביבותיו כלהיבתן מסיני מתינתן מסיני לא בשם נתנו אמר להן אבויה רבותי כו' מן השמים וברפה את קבר מאיר הא קיבלת דרבך מאיר מה עבד אתא וקא פרים: (ע) בא"ד טוב ה' לכל ואם לא כ"ל ותיבת יגאל נמחק: (פ) בא"ד דומה שמתוך תשובה נפטר רבי מן דקבריה ירדה אש מן השמים וברפה את קבר מאיר הא קיבלת דרבך מאיר מה עבד אתא וקא פרים: (ע) בא"ד טוב ה' לכל ואם לא כ"ל ותיבת יגאל נמחק: (פ) בא"ד אמרו לו ר"מ אין אמרין וכו' אמר לון אלא מיקבל לרבי קדמי:

גליון הש"ס גמ' ומייתי שמא כתמבטי עיברה. עיין מזבח למלך פפ"ז מהלי אישות הלכה ד ופי"ז מהלי מ"ב הלי יג: